

**Sámi
allaskuvla**

OAHPPOPLÁNA

SÁM 193

GIRJEČÁLLIOAHPPU 3- Čállinhárjehallan

10 oahppočuoggá

Dohkkehuvvon Dutkan- ja oahppostivrras 10.05.22 áššis 11/22 ja loahpalaččat DOS-jodiheaddji mearrádusnotáhta bokte 16.06.22, Public áššenr: 22/00268. Rievdaduvvon goahtejodiheaddji mearrádusnotáhta bokte 30.06.23 (Public áššenr. 23/00309-1) ja 27.09.23 (Public áššenr. 23/00309-5).

1. OAHPU NAMMA

Sámegillii: Girječállioahppu 3 - Čállinhárjehallan

Dárogillii: Forfatterstudium 3 – Skrivetrening innen ulike sjangre

Eangalasgillii: Creative Writing 3 – Writing practices within several genres

2. OPPALAŠ DIEÐUT OAHPU BIRRA

- Oahppoovttadaga koda: SÁM 193
- Dássi: Bachelor
- Oahppočuoggát: 10 oahppočuoggá
- Oahpu lágideapmi: Oahpus leat fysalaš deaivvadeamit Diehtosiiddas. Sámi allaskuvla lágida kurssa ovttasráđiid Sámi Girječálliid Servviin.

3. OAHPPOPROGRÁMMA GULLEVAŠVUOHTA

Oahppoovttadat lea oassin Girječállioahpus 1-3, mii oktiibuot dahká 30 oč. Girječállioahpus lea vejolaš váldit juohke 10 oč kurssa sierra.

Oahppu lea dohkkehuvvon doarjjafágan Sámegiela ja sámi girjjálašvuoda bachelorprográmmas ja sáhtá maid dohkkehuvvot doarjjafágan eará bachelorprográmmain.

4. SISABEASSANGÁIBÁDUSAT

Dábalaš sisabeassangáibádusat alitoahpahussii ja sámegielmáhttu. Sisabeassanvuoddu sáhtá leat juogo oppalaš lohangelbbolašvuhta (čadahan joatkkaskuvlla/logahaga) dahje realangelbbolašvuhta. Oppalaš lohangelbbolašvuoda gáibádusat olgoriikka ohcciide bohtet ovdan [GSU-listtus](#).

Sámegiela gáibádusa sáhtá deavdit čuovvovaš vugiid mielde: Norgga joatkkaskuvllas sámegiella 1. dahje 2. giellan, Suoma logahagas eatnigielladutkkus dahje lohkan sámegiela vierrogiellan Ruota gymnásas eatnigiellan (modersmål 200 čuoggá) dahje odđaaigásaš giellan (moderna språk 200-300 čuoggá) dahje vástideaddji sámegieloahppu doaibmi njuolggadusaid mielde. Sámegiela gáibádusa sáhtá maid deavdit sámegiela lohkanbadjeoahpuin, 30 oahppočuoggá, dahje vástideaddji oahpuin dahje ceavzit giellageahččaleami maid Sámi allaskuvla lágida. Jus lea eahpesihkarvuhta man dási gelbbolašvuhta ohccis lea, de ášši ovddiduvvo fágalaš árvoštallamii ja meannuduvvo dán vuodul.

5. OAHPAHUS- JA EKSÁMENGIELLA

Váldo oahpahusgiella lea davvisámegiella. Eará sámegiela, skandináva giela ja eangalasgiella sáhttet geavahuvvot oahpahusas. Oahpahus davvisámegillii ja eangalasgillii ii dulkojuvvo. Eará gielaide oahpahus dulkojuvvo dárbbu mielde.

Eksámengiella lea dábálaččat davvisámegiella, muhto sáhtá rahppot vejolašvuohta čállit eksámena eará sámegielaide.

6. SISDOALLU

Girječálloeahppu 1-3 lea jurddašuvvon olbmuid geat háliidit oahppat girječállima, ovdánahttit čáppagirjjálaš čállindáidduset ja hárlánit árvvoštallat girjjálašvuođa teavsttaid. Danin vuoruhuvvo čállin iešguđetge šanjeriin. Oahpahus lea mánggabealat, ja dasa bovdjuvvojit guosselogaiddat lassii kursalágideddjiide. Studeanttat galget oahpásmuvvat iešguđetge čállinšlájaide/ šanjeriidda, ja sii besset ieža iskat čállit sihke šanjeriide siskobealde ja šanjer-rastideaddji teavsttaid. Oahpahus lea maiddá girječállima giellageavaheami birra ja oahpásmuvvan sámi čállima historjái ja mánggabealatvuhtii, ee. girjjálašvuođa ođđa almmuhanvugiide, dego slam, spoken word ja digitála girjjálašvuohta. Iešguđetge oahpus deattuhuvvojit moade čállinhámi erenoamážit.

Oahppu addá čállinhárláneami mii lea ávkin sihke čáppa- ja fágagirjjálaš čállimii. Kurssas oahpásmuvvá iešguđetge čállinšlájaide maid sáhttet atnit ávkin sihke journalistat, lágádusbargit, olbmot geat barget kulturealáhusain, girjerájusbargit ja oahpaheaddjit.

Girječálloeahppu 3 čiekŋuda erenoamážit čállinhárlajahallamiidda, mas studeanta beassá iskat iešguđetge čállinhámiid, ja dasto válljet makkár šanjeri dahje šanjeriidda háliida spesialiseret. Girječálloeahppu 3 giehtadallá girjjálašvuođa almmuhanvugiid ja makkár sadi girjjálašvuođa lea servodagas, ja deattuha maiddá studeanttaid máhtu ovdanbuktii iežaset čállošiid.

7. OAHPPANJOKSOSAT

Oahpu máŋŋa studeanta lea olahat dáid oahppanjoksosiid:

Diehtu:

Studeanta

- dovdá girječállima iešguđetge čállinhámiid
- dovdá girjjálašvuođa sierra šanjeriide ja girjjálašvuođa almmuhanvugiid
- dovdá girjjálašvuođa doaimma ja sadi servodagas

Máhttu:

Studeanta

- máhtá geavahit iešguđetge čállinhámiid ja šanjeriide
- hálldaša čáppagirjjálaš čállima ja giellageavaheami
- máhtá buktit ovdan iežas teavsttaid

Oppalaš gelbbolašvuohta:

Studeanta

- máhtta čilget ja geavahit mánggabealat ja rikkis šanġereatnatvuođa girjjálašvuođas
- máhtta earáid teavsttaid árvvoštallat ja evttohit buoridemiid
- máhtta vuostaiváldit earáid árvvoštallama buoridan dihtii iežas čállindáidaga

8. OAHPAHAN- JA OAHPPANVUOGIT

Oahpahus lea čoagganemiid bokte. Lea maid vejolaš ahte muhtun deaivvadeamit leat digitála hámis. Studeanttat galget čállit teavsttaid deaivvademiid gaskkas ja sáddet daid fágaoahpaheddjiide ja mielstudeanttaide kommenteremii vai olles joavku beassá čoagganemiid oktavuodas ságastallat ja árvvoštallat ja evttohallat buoridemiid teavsttaide. Teakstabájit main studeanttaid iežaset čállosat guorahallojuvvojit dárkilit leat guovddáš oassi oahpus. Dasa lassin leat logaldagat mat čilgejit girjjálašvuođa šlájaid, čállinhámiid ja árvvoštallanvugiid.

Vurdojuvvo ahte studeanttat leat aktiivvalaččat mielde ságastallamiin iešguđet teavsttaid guorahallamis.

9. GÁIBÁDUSAT BEASSAT EKSÁMENII

Studeanta galgá leamaš mielde unnimusat 75 % čoagganemiin.

Studeanta galgá

- čállit unnimusat 5 siiddu ođđa dahje ođastuvvon teavstta juohke deaivvadeapmái
- ovdanbuktit unnimusat ovtta teakstačájálmasa (teakstaovdamearkka), mii ságastallojuvvo studeantajoavkkus.

10. EKSÁMEN

Eksámen lea ruovttueksámen mas studeanta gárve teavstta dahje teavsttaid maid lea čállán oahppoáiggi, jogo:

- guokte 3-5 siidosaš girjjálašvuođa árvvoštallama, *dahje*
- guokte 3-5 siidosaš esseija jogo iežas čállima birra (“Mu bálggis girječállimii”), dahje man nu girjjálašvuhtii čadnon fáttá birra, man lea soahpan fágaoahpaheddjiin.

Eksámen árvvoštallojuvvo ceavzán/ ii ceavzán.

11. LEA GO PRIVATISTTAIN VEJOLAŠ VÁLDIT DÁN FÁGA/FÁTTÁ?

Ii leat.

12. KVALITEHTASIHKKARASTIN

Čujuhuvvo Sámi allaskuvlla kvalitehtasihkkarastinvuogádahkii ja dasa makkár vejolašvuodát ja geatnegasvuodát studeanttain leat árvvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja bálvalusaid kvalitehta. Studeanttain lea ovddasvástádus searvat árvvoštallamiidda mat leat oassin kvalitehtasihkkarastinvuogádagas.

Studeantadásis oahppu árvvoštallojuvvo oahpu loahpahettiin. Ásahusdásis oahppu árvvoštallojuvvo studeantaárvvoštallamiid, sensorraporttaid ja fágaraportta vuodul.